

Kopia.

(L. J.)

My Kapituła Wileńska, Biskupi, Pra-
taci i Kanonicy, zapętrując się z dojrzałą uwagą na
stan Maiętku Naszego Funduszowego Braszewice
z Folwarkiem Tothowo zwanem w Powiecie Ho-
bryńskim leżącego, z którego były z dawna aż do-
tąd dochód jest nader szczerpitem w miarę rozległo-
ści tegoż Maiętku, i liczby osiadłych w nim Wło-
sian Gospodarzy; oraz mając najpewniejszy i na
dowodach niezaprzeczonych oparte przekonanie; że do
ulepszenia i wydoskonalenia tego Maiętku potrzebn
jest całkowity onego we wszystkich szeregach wy-
miar; zamiana gruntów i sianożęci w najdrobniej-
szych szachownicach między oboma gruntami pot-
żonych; przemieszenie Wsiow kilkudziesiąt Osady zawie-
rających; dla rozpostrośnienia i połączenia w jedno ziemie
Dwornych, dotąd kawałkami po różnych miejscach
rozrzuconych i więcej jak o milę drogi od Dworu od-
ległych; ustatkowanie spoiów granicznych z Somiada-
żem; osuszenie rowami gruntów i sianożęci; oraz
postawienie w obu Folwarbach potrzebnych Budowisk,
Karczem, Browarow i dalszych; gdy zamyśliemy, że
zwłoka w wykonaniu tego wszystkiego, a szeregol-
nie ze względu na ruiny Budowisk, zwłaczona przy-
mi dostalbu

Fubrowa

nie dostatek drewna, przypiotaby większą szkodę
i naraziłaby na większy wydatek; że na spełnieniu
tych zamiarów znaczna potrzeba wydatku; że do-
chody Nasze z siebie mierne, a że względu na po-
większone podatki i na wznoszącą cenę produktów,
umniejszając się, na takowe ulepszenie nie wystar-
czą; że odległość znaczna tego Majątku od Wilna
trudniłaby Nam Kapitulę dozor i oszczędną bar-
żności w wykonaniu tych zamiarów; oraz gdy
wspólny tego przełożenia, uwag, i namysłu
Konfrater w S. Kanonicki Kruszwali w imie-
nionego Majątku Braszewice, Dzierżawca w po-
danem Nam Kapitulę Projektie, oswiadczył ten
Majątek podług tego jak jest w górze wyrażono,
ulepszyć i dochód z onego natychmiast powięk-
szyć, jeżeli warunki przeszeń podane będą przez
Nas Kapitulę przyjęte i uiszczone; przeto My
Kapitula powielebratnem takim Projektu
przez Nas rozbięram, podług nad Onem
deliberacyi, po kilkolrotnem uladaniu się z wpa-
kanonikiem Dzierżawcą Braszewickim Krus-
zwalicem o warunki i żądania, przeszeń Nam

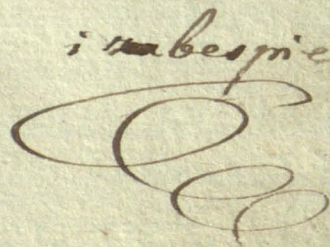
Kopie

Kapitulę

2

Kapitulie, a od Nas Kapituly, Jemu nawzajem
podawane; oraz po komunikacji całego tego
zamiaru i dzieła SW^{te} Biskupowi Naszemu
Wileńskiemu i Kawalerowi Kossakowskiemu na
wiadomością Jego, mając w celu nie osobisty wzglę-
dek ogólny Nasze i Następców Naszych dobro,
zgodziliśmy się, z W. IX. Kanonikiem Krusze waliem
na Punkta do Kontraktu Dwonastoletniej Diet-
zawy Braszewickiej w Roku 1808^{ym} dnia 23 Apri-
la porządkując się, mając, i one przez Prezydującego
na tamtozasowych Obiadach Naszych JW. IX.
Brata Kustosa Kontryna w dniu 24 Czerwca
Roku przesłanego Tysiąc Ośmiuset Pięćtego podpisa-
liśmy; według których punktów, gdy w punkcie
pierwszym przyśledliśmy wydać i podpisać w JX.
Kanonikowi Krusze waliemu kontrakt czyli Prawo
w przyzwolonej formie, i stosownie do zamienio-
nych punktów sporządzone, uiszczaiąc więc tak-
we przyzwolenie Nasze, My Kapituła Wileń-
ska, Biskupi, Bracia i Kanonicy z jednej, a
Ja Antoni Krusze wali Kanonik Wileński Diet-
zawca Braszewicki z drugiej strony, upewniamy

Krusze

i uabespie

i zabezpieczamy sobie nawzajem tem najsolen-
niejszego bractwa Opisem, iż co My Kapituła
postępując w IX. Antoniemu Kruszewskiemu w Dniu
nastoletnią ciągłą, w dniu dwodziestym trzecim
Kwietnia V. S. Roku Tyżce Osmset Osmego po-
cząc się, a do tegoż dnia i Miesiąca Roku Tyżce
Osmset dwudziestego trwać mającą Dzierżawę
Dobra Nasze Funduszowe Obraszkowice z Fol-
warciem Followa zwane, ze wszelkimi do nich
przynależnościami, w Powiecie Kobryńskiem po-
łożone, a Ja Antoni Kruszewski Kanonik Wi-
leński, biorąc i przyjmując dobrowolnie taką
dzierżawę, następujące warunki i obowiązki
wykonać, uiszczyć i dopełnić bez żadnego zaprze-
żenia mamy i przyrzekamy. A naprotiw Ja
Kruszewski przyrzekam Przewietny Kapituły,
że bez wszelkich detrahent, i alii dotąd wymione
były, za lat dwa terażniejszej dzierżawy mojej
Prawem Arędournem w Roku Tyżcznym Osm-
setnym wydanem, zabezpieczony, a w dniu Dwó-
dziestym trzecim Apryla Roku Tyżce Osmset
Osmego honorując się, zapłać, do Seykassy
w Wilnie

Zgodna

w Wilnie, za Kwittem mającego poruczenie, za hań-
 dy Rolu z góry, to jest w dniu piętnastym Apryla
 po dwadzieścia tysięcy złotych Polskich w srebrney
 Rublowey monecie, a za pierwsze Lat Osm na-
 stępney Dziesiąwy, tem prawem opisaney, zapła-
 do teyże Kasy w hańdem rolu z góry, to jest w dniu
 piętnastym Apryla po złotych Dwadzieścia pięć
 Tysięcy w taliersz monecie, za ostatnie zaś Lat
 cztery w dniu dwudziestym trzecim Apryla Rolu
 Tysiąc Osmset dwudziestego honorycznie mające,
 zalizę za hańdy rolu z góry w dniu piętnastym A-
 pryła w Srebrney Rublowey monecie po złotych
 Trzydzieści Tysięcy; a jeżeli w którymkolwiek z tych
 terminie i Rolu Summy opisaney nie zalizę, tem
 samem utracę, natychmiast Prawo tey Dziesiąwy,
 i wszelkie iakie tylko mieć będę do Kapituły i do Wło-
 ścian tamowanych wyznikać z tey Posseszyi pretensye,
 a za wzajemne do mnie wimien będę odpowiadzić w są-
 dzie Kompromissarskim udziałnie między Nami po-
 stanowionym, pod datą dalszą opisanąym się i przez
 Nas obie strony przyznać się mającym. — Powtore
 Oprócz Summy do Kasy Przeswiętney Kapituły
 hańdo

z autentycznymi

każdorożnie podług tego iaki iust wyrażono w punk-
cie poprzednim, przezumnie opłacać się powinny; i
przyjmując, na mnie obowiązek od dnia dwódnastego
trzeciego Apryla Roku Tysiąć Osmset szóstego,
do tegoż dnia i miesiąca Roku Tysiąć Osmset
Dwódnastego, opłacać do Skarbu Monasterszego;
i do Kaszy Powiatowej, bez żadney do Przewiel-
ney Kapituły o zwrot pretencyi, te podatkii i u-
chwaty Powiatowe, i alie w ciągu skończoney dnia
dwódnastego trzeciego Apryla teraźniejszego roku
sześćdziesięciu Posesoyi, opłacane były, i alie to:
Podymne z podpodymnym: Ofiarę, Czterdziestego
grosza; Subsidium Charitativum, Czapowe, Pow-
towe, Młynowe, Składkę na Assessora i Kopy-
lowe, równie Młotych siedmdziesiąt Kościółowi
Braszwickiemu corok bez zwrotu od Przewiel-
ney Kapituły, opłacę. - Jeżeli zaś w zamiarone
dopiero podatkii, albo umniejszowemi, albo po-
wieliszconemi zostana, lub pod innym tytułem
nabawane będą; w ten czas iaki zysak z umniej-
szonych, tak i opłata powieliszzonych lub nowych,
nie do mnie lecz do Przewielney Kapituły ma-
nalerii. Potrzebie. Prayrzekam Przewielney

Kennedy

Kapi

Kapitulę, że wymiar Praszewidz i Tollowa
na slutek punktow w dniu dwódziesiątym Czwartym
Junii Roku przeszłego przez Nas obie stro-
ny podpisanych, i w rozporządzeniu, stosownie do
prawideł Komornikom inne Dobra Kapitulne
rozmiarczającym przepisanych, a do tego Kontrak-
tu z podpisem moim i Przewietney Kapituły
przyłączonych, i ak najdoładniej dohonoru i u-
slutek moim nakładem, żadney pretencyi o
wzskelli na ten wymiar wydatku do Przewiet-
ney Kapituły, ani w ciągu, ani przy końcu dwó-
nastoletney Dzierżawy moiej, mieć i strować
niebędę, owszem stoliłi do przytwierdzenia mapp,
które w innych Dobrach Przewietna Kapituła
Komornikom dostarcza obowiązani są; w tych
Dobrach Ja moim kosztom dostarczę. Porzwarte
Zapewmiam Przewietna Kapituła, że mających
się ze stałi Kommissarow i Plenipotentow od Niny
i od JW. Biskupa Naszego Wilnielskiego dla zro-
bienia z Somiadiukami potrzebnych zamian Szar-
chownic gruntow i Sianożę, dla udożenia i spo-
rządzenia nowego Inwentarza, oraz dla upewne-
nia granic; a nad to sąż każdy wy to Polubowny,

W Jan

Wij

czy Podkomorzi, i alii z tych wypadnie wypro-
wadzić dla uspokojenia sporow granicznych,
moim wydatkiem utrzymywane będą, dając
Kommissarzom, Plenipotentom i Sądowym
Osobom, tudzież Ich służącym i Komom przy-
kwoita, wygodę, ile to razy wypadnie, a nawet,
wydatki w gotowym groszu do uskutecznienia
wyprawowania Dubtow i Reduktow, oraz
do odbycia kompostacji i kommunikowa-
nia oney Przewietney Kapituły na mnie
przyjmuję, z tym na moją stronę, warunkiem
że podopieczniem tych prawnych solemnacji,
na następny wydatek prawny w gotowym gro-
szu, przez dostarczyć się mający przezem-
nie wygodę konsumpcyjney, nie do mnie
ialie wyżej jest wyrażono, lecz do Prze-
wietney Kapituły cathowicie należęi bę-
dzie. W innych zaś wyzatkich, i alie
się trafić mogą w tych Dobrach Proce-
dach nietylko pilności i staranie, ale
i przyżycie Sędziow na Inkwizycyję wy sład-
stwa rzeżdżających, przytli, i to wyzatk,

Cynisifki

1012

co się bez expensu pieniężnego wyciąć może
do mnie Dzierżawcy; Expens zaś gotowego gro-
szu do Przewietney Kapituły należeć będzie.
Porządek. Wypadaique z wyciągu i Economi-
czney komercyjney potrzeby przemieszenia w iis
lub Wsiow z jednego miejsca na drugie, obowiaz-
kuie się moim nakładem dopetrnie, dostarcza-
jąc potrzebne Drzewo do podębów i Saut, a
ieżeli iacia z tych Búdowla będzie nie udatna
do przemieszenia, w miejscu takich z nowego
Drzewa, Chaty z Siemią i Komorą, lub udrzielną
Wartyciomą, oraz Stodół, Odrzyni zaś i słu-
wy z frosatu uplecione zbuduie i zrobię, nie
nadużywaique do tego Dieta bynajmniuy w do-
żnianstuiuy robociźnie, oprócz Szas warliow i in-
nych powinności w teraźniejszym do utwie-
nia nowego Inwentarza, a potem w nowym
Inwentarzu przepisanych, przestaique na doz-
walaiącym się przez Przewietną Kapitułę
tem Prawem wyboire Parobliow z włości
do wzmianionego zabudowania, na uisł

i siasze

Protut

i Sługę Sprawiedliwą Włochian mienarzą
iąym; którym to Parobkom Ja Tiruszewski
prawy zwykłej Ordynaryi Mieściany hon-
sumpuyney, Jurgiettu po Dotych Ośm, à
Majstrowi po Ddotych Dwanastu na mi-
się, lub ceną mieyszową jeżeli ta wyższa
będzie, albo dobrowolnie ugodzoną opdać będą
à włochi tyle Parobkom dostarczyć obowiąz-
ną będą, ile ich bez udziału i Sługę sprawie-
dliwych, wybrać mogący pozwoli; mającym
się zaś przemieść Włochianom Wny Dzierżaw-
ca użyci wszelką potrzebną pomoc z pan-
szczyzny do wydobywania i zarobienia nowych
Ich gruntów. - Poszoste Biorę na mnie
obowiązek ualuternienia następnych erek-
cyi i reparacyi budowli, à mianowicie, że
w Solwaslu Praszewiwsach Stary Dwor
wyporządkę, a to dać nowe podłogi, a
szalowanie dołota z tarcią i poprawę Su-
fitow, szyli Stollowania, nową podłogę
pięce, Kominy, Olena, Drowi, oliemice,
i to wszystko co do wygodnego mieszka-
nia

Kuntor

mieszkania, iest i będzie potrzebnem. Nad to Pro-
 war nowy z Kominem na Dach wyprawadzonem,
 i z Splewami do karmu Wotow; Szpichlerz nowy
 od szańki dziesięciu stuzym, a pod pięta szańka
 szesnastym; Oborę nową dwa razy większą od tera-
 zniejszą, oraz młyn Korny i stodołę zbuduję;
 Młyn i Lodownię poprawię; Stodołę na skład zboża
 przerypię i we dwie powiększę; Stopy dwie na Siano
 i Stomę z prostu plecione, wystawię. — w Solwarlu
 zaś Tolkowie zbuduję nową Oborę dostateczną na
 szutle sto; przerypię Stodołę i Odrinę z prostu; a w Sol-
 warlu na nowo zatorzyć się mającym, całą budowlę
 gospodarską; iako to: Dom mieszkalny, Stodołę, Ob-
 orę, Chlewy i Szpichlerz wystawię, i całe te nowe fun-
 dum na wzór Solwarlu Tolkowa zbuduję. — Po
 Wsiach, iako to: Zawielowiu, Syczowie, Czermiwizach,
 Subaczach i Raszowie, Karczmy nowe; a w Otelis-
 iowizach, Dubowizach i Jaminie Szynlowe Do-
 my wystawię; Karczmy zaś Symonowicką, Tolkow-
 ską, Syczicką, Stummicką i Praszewicką przerypię;
 oraz same w onych mieszkaniach tarciami opierzę;

Katechry

Browa

Drowary nowe w Szermiewicach, w Litewskim,
w Szarykach, w Humniskach, w Subaczach, Ra-
szowie i Syozach wybuduję, a w Zawilowiu i Sy-
monowicach przesygnę; oraz nietylko całą w tem
Szóstym punkcie zawartą i Opisaną budowlę,
nakładem moim bez żadney pretensyi o zwrot
onego do Przewietney Kapituły, zrobię i usku-
tecznie; lecz nad to przez cały ciąg moicy Dwor-
nastoletney Possesyi, w takim opatrzemiu
utrzymywai będę, aby przy końcu Oney żadna
budowla tak Dworna, iako i Wiejska Schar-
bowa, żadney naprawy nie potrzebowała.

Do siódme. Dla powiększenia Lzian Dwor-
nych na wielkży wysiew w Folwarku Pra-
szewiczach obowiązuję się Ja Dzierżawca Uro-
wyszcze pod Dworem bez użytku będzie Pe-
retok zwane na grunt lub łąkę należycie
moim losatem wyrobić, i do zmian Dwornych
przyłączyć, niemniej dla zaprowadzenia Lasow,
iaku miejsca Przewietna Kapituła po wymia-
rze

W. Lenyński

wymiarze oznaczy talowce i datnem ziarnem Les-
nem zasial, i wyrosli hósowai do zdania w ca-
łości przyrzekam: Po osme. Gdy w S. Kanonie
Dziestawca dla ulepszenia i osuszenia mizliuk Pra-
szewickich Gruntow, ofiaruie dostawczy i dai bez
riadney do Nas Kapituly pretencyi, Cztery Tysiące
Zlotych na zrobienie Komuniakuyi z wielkim
Kanałem Muchawiec zwanym, i gdy iak tatwo
wnosić można, ten fundusz będzie nader szwupdy
na zrobienie tak przytuzney Komuniakuyi; przeto
iak tylko w S. Kanonie Dziestawca dowiedzie
przez weryfikacyę miyscową, że ofiarowane prze-
żen Cztery tysiące już wydał, bądź na Najemnika
do tej roboty użytego, bądź na Parobkow, których
My Kapitula z Włostí wzięje do tej roboty, z ob-
wiazkiem dawania zwykley Ordynaryi, i pdaenia
kaszdemu na Miesiac po Zlotych Dwanaście,
porzwalamy; nater czas My Kapitula i Ja
Kruszewski Kanonik obowiazujemy się i naj-
wroczysciy sobie przyrzekamy, że na dokonanie
zrobienia Komuniakuyi z wamiemionym Kana-

Przyjleszt

tem

Kanalem bez zwololi i mitregi fundusz obmyślemy,
i on w połowie My Kapitulata, a w drugiej po-
łowie Ja Kruszewski, nie odzownie dostarczymy.
Podziwięte W zamiarze zrobienia statego fundu-
szu na zapomogę nie uchronną dla Włościan w Ko-
miach, i Wotach; Ja Kruszewski przyrzekam, że
takową zapomogę każdemu Włościaninowi praw-
dziwie oney potrzebującemu zawczasem i dostar-
czę, oraz o przyzwanie Oney w ciągu mojej Dziel-
szawy przyzwoitego starania dostoję, My zaś
Kapitulata zapewniamy w IX. Kanoniczka Kru-
szewskiego, że jeżeli by nie mógł przyzwać ta-
kowej zapomogi w casu, lub w razie bez-
zmiszczenia gospodarstwa Włościan lub Wło-
ścianina, obowiązani będziemy takową Za-
pomogę w ostatnim roku dwunastoletniej
Jego Possesyi w zupełności nagrodzić i
zwrotić; nie inaczej udnale, tylko gdy w Dziel-
szawca przez weryfikacyę dowiedzie, że ona
dat prawdziwie potrzebną, że naległosi
nie z Jego winy pochodzi, lecz z prawdziwej

Kapitulaty

niecna
S

niesposobności Włodzimierza, i na łonie i żeli w każ-
 dym roku odany przez się, kapomoda przez szereg
 Kapituły, uwiadomi. Podziękuje, wszelkie rygi i
 straty, jakie z nowego urzędzenia tego majątku, z wy-
 miaru; zamian gruntów szachowniczych wymiarem
 będą pożytkiem lub szkoda w J. K. Kanonika Krus-
 zewskiego; tak zapewnie, że ani on za odwrócenie grun-
 ta i Łąki, żadnej pretensyi do Nas Kapituły mieć
 niebędzie, ani my Kapituła nie wiemy nad umo-
 wioną i tem Prawem opisaną opłatę piromięzną
 kalendarową od w. J. K. Kanonika Kruszewskiego
 wyjąć nie mamy i nie będziemy. — Podziękuje
 i żeli przy zamianie gruntów szachowniczych,
 wypadnie potrzeba zamienić na wieś obcą Wieś
 Praszewicką, w której w J. K. Kanonik Kruszew-
 ski obowiązany, według punktu piątego tetramy-
 szego prawa zrobić Cieluchę lub reparacyę Kano-
 my, Szynlowego Domu, albo Browaru, w ta-
 kiem wydarzeniu ma w J. K. Kanonik Kruszew-
 ski, zrobić we wsi w zamian wzięty to wsi
 alio, co według punktu piątego tego Prawa,
 winion

Tukowego

wimien' był zrobii we wsi przez zamianę
odeyć mogący. Podwunaste. My Kapituła
prayszeliamy w IX. Kanonikowi Kruszewskiu
=mu, że mający się zestai od Nas Kapituły Kom-
missarz po wymiarze zupełnym Braszewicz
i Tottowa; oraz po uskutecznienu statowych
zamian' gruntu i Sianożęci Szachownicznych,
będzie miał sobie dane i poruczone to szeregół-
mieszne prawo, aby w ulitadaniu i sporząd-
=dzeniu nowego Inwentarza pierwszay był wzglę-
miany na dostarczenie dostatecznyh Pensyay
zay do zarobienia powiększoney Krescency,
nie na powiększenie szynszow, ile tylko by-
dzie można. Potrzymaste. Ja Kruszewskiu
Kanonikowi Wileńskiu, zapewniam Przewie-
tną Kapitułę, że lubo biorąc Dzieszawę
Braszewicz i Tottowa w Roku Ty-
siącznym Osmssetnym, niemiatem sobie
podanego do oddania Dyta w obu Sol-
waslach więzay nad Bezech Kommissay-
=inemi zwanymy pięćdziesiąt sędmi, i lubo
Prawa

z rozpo
[Signature]

9

z rozprzeżeniem ziemian w obu dawnych Fol-
warbach i z nowego zatorzyć się mającego, wyziew
Ożymy znacznie powiększy się, nie będąc jednak sto-
sował żadney pretensyi o nadziewy Ożyme, i przy
skonczeniu tej moiej dwónastoletniej Dzierżawy,
zmiany Ożyme we wszystkich trzech Folwarbach,
moim abożem, na roli należycie uprawionej, zu-
pełnie i w całości usię, i usianem i zdam i zosta-
wiz bez pretensyi; a co się tyje usiewow Jaryn-
nych, ponieważ te przez następnego Possesso-
ra wymione będą; przeto Ja Kruszewski te tyłko,
ialnie w Roku Tyżdzianym Osmsetnym według
wyszczególnienia Inwentarowego, obiętem, zo-
stawie będą powimien, o dostarczenie zaś we-
ług potrzeby miejscowej przewyższających po-
żanie usiewow Jarynnych, My Kapituła i Ja
Kruszewski zostawimemy rzecz do dobrowolnego
układu przy końcu dwónastoletniej zatem Pra-
wem Dzierżawy. Wszakże zmaydują się ziat-
no Jare przed dokonaniem terminu Poprawy,
ile czas i pora gospodarstwa dozwoli i wyizgaci
Przeżwanego

będzie usiai obowiązanym być, i na zupełny
usiew Jarzynny, Pole, przygotuje tak, ażeby
z obawy opóźnionego terminu Possesoryi,
gospodarstwo z moim obawy nie nie uderzało.

Po wtornasie. Gdy w XIX. Kanonik Kruszew-
ski postępując dobrowolnie opisane w tem
Prawie na rzecz Nasz Kapituły koryści, pow-
ności zwisłu swoich nakładów, na Urządzeniu
tego majątku, a szczególnie na zamianie Sza-
chowic, i na czasie dajeszawy przedłożony,
Opiera; przeto My Kapituła przyszehamy
i najmocniej zapuściamy, że iale tylko o wy-
mierze gruntow i Łąk Szachowickich od w. p.
Kanonika Kruszewskiego lub Jego Pełnomoc-
nika w czasie Generalnych Naszych Wiosen-
nych lub Jesiennych Obsad, uwiadomieni być
dajemy, natychmiast dla uskutecznienia
Zamiany Gruntow i Sianożęci Szachowickich,
umocowanych do tego Kommissarow, lub Kom-
missaria od J. W. Biskupa Naszego i od Nasz
Kapituły nie zawodnie zeszlemy i do Asystencyj

Kopie

potrze
D

10

potrzebną Rządową kowtą w IX. Dziurawcy
postaramy się. O jałowych to zamian' tatwość
u Sądziących, samie w. Dziurawca stara się,
będzie, i kowt do tego skutku wszelki dostarczy. Po-
płynność Nasadzając nie udobności włościan w wy-
taniu i pisaniu, a stąd wypiliącym stusznym lub
napastnym skargom, o przebor Czynszow lub podat-
kow przyjmie w IX. Kanonie Dziurawca nastę-
pując Obowiązi. Amo. Ze nie weźmie inaycy od
żadnego włościanina Czynszu, podatku, lub inney
ialicybotwich przemiany należności, i ale tylko przy
swiadczeniu dwóch włościan. - Ado Ze co tylko we-
mie na Czynsz, podatek, lub inną należność, to
w Księżeczce kowitowej natychmiast, nie oddalając
do dalszego poszukunku wpisze z wyrażeniem
Imion i Nazwisk dwóch swiadkow opdać przy-
tomnych. Etia Ze kowitow udzielnych przez Księ-
żeczki kowitowej, dawać nie będzie, oraz że od
włościanina przynoszącego Czynsz, podatek
lub inną należność, a niemającego przy sobie
Księżeczki kowitowej, przemiędzy nie przyjmie,

naszymi Kowitowcy choiada

choćby i dwóch świadków było przytomnych.
Ato Je uchybienie litosegołowich z tych punktów,
będzie dostatecznym dowodem ze strony Włościan-
ina przynoszącego w czasie weryfikacji Ska-
ge na w. J. Kanonika Dzierżawę, o prze-
bor Czynszu, podatku, i wszelkich innych
opłat. Poszczególne, w J. Kanonika Dzier-
żawca ma przyjmować od włościan Czynsz
srebrną kursującą w Kraju monetą, niewyma-
gając Talarów lub Złota, a przyjmując Tal-
lar lub Czerwony Złoty dobrowolnie dany w Kur-
roncy tamczasnej miejscowej, pod obowią-
zkiem zwrotu zrobionego Włościaninowi usz-
-ereblu. Posiedmnaste. Kapitula w ten czas
obowiązana będzie przyciąć w J. Kanonikowi
Dzierżawcy zaległości na Włościanach Czyn-
-szu, gdy w J. Dzierżawca przez weryfika-
-cyę dowiedzie, że ta zaległość na każdym Wło-
-ścianinie jest mniejsza od połowy Czynszu
rocznego, i alii Włościanin służny, wi-
mien jest opłacać, wylaganywszy iednak

has
Kotku Tysię

każdego takiego włościanina, który przez
 przypadek stanie się prawdziwie nie spo-
 sobnym do opłacenia by najmniejszej części
 czynszu; że o ten czynsz, w czasie w Inwen-
 taryu oznaczonym dopominał się; że Exekucya
 przyawoita, stawiał, że do zubożenia włościa-
 nina przyczyna, dla siebie uzyskana, narzuten
 soli, żelaza, wódli, zboża, i tym podobnych.
 tudzież wymaganiem nad przepis Inwentaria
 powinności, robocizny, furmanek, i dalszych
 nie przydożył się, Al że zaległości z lat kilku
staią się, nie podobnymi dla włościan do opła-
cenia, a właścicielowi znacniejszą, czynią,
szkodę; prute w IX. Kanonie Dziesiętawca
będzie obowiązany w każdym roku przy
opłacie Intryaty, dać Kapitulę na piśmie
wiadomości, czyli spacyfikacyą przez siebie
podpisaną, na którym włościaninem wiele
czynszu zaległo; nad to ma przysiąc i wy-
konai to, co Kapitula w celu tej zaległości

Opinjet

przy

porzyskaniá, bez Jego szkody, postanowi
i przepisze; oraz o taki tytuł Remanent
będzie miał prawo od Kapituly dopominai
się, i zwrot onego otrzyma przy końcu
każdego roku, z warunkiem udaty powró-
cenia z procentem siódmym, jeżeli ta za-
ległości omylnie Kapitule będzie podana,
i przyjęta względem tego w każdym
czasie weryfikacyi miejscowej, gdy Ka-
pitula zrobi ona rzecz. Podmnaście.
W J. Kanonie Dzierżawca winien być
za każde nadużycie Włóścianina
nad przepis Inwentarza, albo Inwenta-
rzem nie dozwolone, a przez weryfika-
cyę dowiedzione nagrodzić i zapłacić
w sowit podług miejscowej czasowej
Ceny. Podziemnaste. W J. Kano-
nie Dzierżawca będzie obowiązany do
odpowiedzialności zupełnej za Włóścian-
wysatych, lub innymi iakimkolwiek

Cyternyftego

spe
[Signature]

12

sposobem z Jego winy opiód śmierci, re-
lucyuszony, więziennia i Sądowego wyzolu
ubitych. — Po dwódzieste. Wjł. Kanonie
Dzierżawca ma odpowiadac za grunta lub
Chaty w czasie Jego Possessyi i z Jego
winny lub nie dozoru spustoszone, ani go
będzie wymawialo od tego osiedlenie w rów-
ney lub więdszey liczbie pustoszay Inwenta-
rzem podanych. Po dwódzieste pierwsze. O-
znaczone Inwentarzem wozelli ego tytulu
robotnicza ma byci obrócona udynie na upra-
we miejscowey Roli, na wydoskonalenie
gospodarstwa i nadalsze miejscowe potrze-
by. Niebędzie wię moan wjł. Kanonie
Dzierżawca użyć oncy na strone bądź dla
siebie, bądź dla kogo innego, chocia'by
charata ię, bydi szbywarzącą od miejscowey
potrzeby, a to pod odpowiedzialią w sowit' za
wartość tej robotniczy orazową i miejscową
iala przez weryfikacyą dowiedziona będzie.

Kuriera

Podwodnie

Podwódrzicete drugie. Gdy Arędarze propi-
naujami obowiązani są, w terminach Kon-
traktom opisanym opłacać dochod-u mowio-
ny i za nie opłaceniem od Kontraktu dopo-
dai, a za ilości nieopłaconą i Maiątku i Osob
swoich odpowiadać powinni; przeto w Jk.
Kanonie Dzierżawca mają propinayę
urzędem swojemu zastawioną, nie będzie
miał żadnego prawa stosować do Kapituły
pretencyą o zaległości lub nie dobor i dochodu
propinayinego wymiety. Podwódrzicete
trzecie. w Jk. Kanonie Dzierżawca nie
będzie miał prawo żądać i dopominać się
od Kapituły nagrody za pretencye tym
Kontraktom nie obięte i niewyszeregowane
wytaczyszy pretencye widocznie słuszne
i sprawiudliwe, aby ~~inay~~ inay mniej i jego
winy nie pochodzą. Podwódrzicete
Czwarte. w Jk. Kanonie Dzierżawca
ma odpowiadać za szkody wymiety

Dwudziestego

z pozaru

13

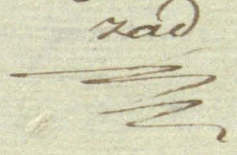
z pióru z winy Jego lub Jego Domowników
nastatego. Po dwódzieste piąte w J. Kano-
mili Dzierżawca nie będzie mowien wywozi-
stomy, lub dawać na stronę tartą i kulową,
bez obracając jedną na sterlioryzującą, drugą
na polowy budowli Dwornych i Kanoem-
nych, ma resztę, zbywającą in fundo przy kon-
-u Possesyi w całości zostawić. Po dwó-
dzieste szóste Kapitula w każdym czasie
będzie miała prawo zstąpić Kommissarza
swoiego na weryfikacyę, kiedy tylko ony
wypadnie potrzeba; a w. Dzierżawca, ile
razy zsyłany Kommissarz będzie, tyle razy
nie wyprawiając się żadnymi przyrzeczeniami,
nie czyniąc żadney Excepcyi i kwotoli, ma
do ony przystąpić, na szargi i licytacy
odpowiadać, albo wyrobowi Sędu Kompro-
misarskiego ulegać, oraz za każdym razem
zestanemu Kommissarzowi i Jego ludziom
i Komom zupełną użycieć do Ich zastan-
-tacyi wygodę, bez żadney do Kapituly pre-

Dnia

tenay
C

pretensyi. — Podwódziesiąte Siódme. Na
przykładzie śmierci w J. K. Kanonika Kru-
szewskiego przed rozrządem lub skończe-
niem tej Dwónastoletniej Dzierżawy
Braszevicz i Tolkowa, zapewnia Ka-
pitula, że tego przy Posesyi, do upły-
wienia zamierzonych tem Prawem lat
Dzierżawy, utrzyma, lito nato od w. J. K.
Kanonika Kruszewskiego wydane sobie
prawo, lub innego bramienia Dokument
ukazie i stoy, oraz da dostateczną Owi-
dzą na odpowiedzialności, za niewiżozemie
wzryatlich, lub litotegolobwich w te-
razmiejyszem Prawie zawartego obo-
wiazku. Podwódziesiąte Osme. w. J. K.

Kanonik Dzierżawca trazy tę Poses-
yę, lub przy końcu Oney, ma tę ma-
iżności w takim ograniczeniu, i ak
obeymie, i z tym wzryatlichem co w In-
wentarsu iest, lub będąc opisany, na-

rad

Koronotuz

narad Kapitulie oddać; oraz za wszelkie
 awulsas, uszerzobli i niedostattii z Jego
 winy nastate; lub te, o których nastaniu
 natychmiast Kapitulę mić uwiadomid, odz
 powiadać. Po dwódzieste Dzierwięte w Jd.
 Kanonik Dzierżawca ma ić sobie potrz
 cone wszelkie podattii Scharbowe, na wszy
 zllie całego Rolu Pały, regularnie one opda
 cać w czasie przyzwoitym obowiązanym będzie,
 proz Summy tym Kontraktom wyrażoney;
 przy lion'u więc Possesyi swojej i Kurty
 na optacone podattii atoryć winien będzie;
 i żadney z tego arzoda pretensyi do Kapitu
 ty mieć nie może. Po trzydzieste Kapituła
 zapewnia w Jd. Kanonikowi Dzierżawcy
 Osm tygodni w lądym rolu Refekcyiny
 Prezenyi. Po trzydzieste pierwsze Kapi
 tula zapewnia dla w Jd. Kanonika Dzier
 żawcy wolną rumayę furmankami Pra
 szewickimi, oco ~~z~~ z szerególny ulidad ze
 względu na czas i drogę ma być's

Kingelby

Pray

przy końcu Posseszyi zrobiony. Potrządzie
ste drugie. W Jst. Kanoniki Dzierżawca przy-
imie na Siebie zastęstwo i uskutwienie
nabazow Prządowych, à mianowicie zdanie Re-
serwa i dozoi Magazynu Włościanckiego zu-
trzymywaniem nato Ksiąg osobnych, Rejestrow
i z daniem w czasie Kapituły. Trzydzieste trzecie
W. Dzierżawca przyrzeka barze utrzymować
regularną Księgę Opisu Spraw Włościan-
skich we Dworze rozsądających się, miano-
wicie w rzeczach barzy kas porabney, piemię-
ney, przysądzama Majętlu Włościanina
innemu, Ich sukcesy, pozostałości Ma-
matetnich trających Cyca i Matly, lub dria-
tu między nimi. Na puonoie dotryma-
nia tego wszystkiego, co w tym Prawie od
Nas Kapituły na rzecz W. Kanonika
Kruszowolskiego à odemnie Kanonika Krus-
zowolskiego na rzecz Kapituły icst do osobne
i uwaga, umowionem, przyrzeczeniem,
i opisanem, My Kapituła Wileńska,
Bisku
Jem

15

Biskupi, Pratawi, i Kanonicy w Imieniu
Naszym i Następców Naszych na Dobrach
tychże Praszewiczach, a Ja Kruszewski
Kanonik Wileński w Imieniu moim, na
wzelliśmy majątek w Imperium Rosy-
jskim i gdziekolwiek znajdujący się, wnoszący
Ewangeliją, oraz niniejsze Nasze Prawo na
Dwónastoletnią, Dziesięć Praszewicz z Tol-
warkami w dniu Dwudziestym trzecim
miesiąca Kwietnia Roku Tysiąc Osmset
Ósmego porządku się mającą, Obie strony przy
uproszonych przez nas Świadkach, My
Kapituła przez Jw. Ignacego Kontryma Pra-
tawę Kustosza Prezidenta teatralnych Obra-
zów, uproszenia Świadków, a Ja Kruszew-
ski w Osobie mojej Recloma własnymi pod-
pisujemy. — Dzieło się w Wilnie na Seesji
Generalnego Zgromadzenia dnia dziewiętnas-
tego miesiąca Maja Tysiąc Osmset szóstego Roku
Ignacy Kontrym Prataw Kustosz Katedralny Prezydent
Kapituły Generalnej wileńskiej. —
Gywiniski

Antoni Kruszewski Ka-
nonik wileński, Dziesięć
Praszewicz Dobrych
Stoletnich Kapituły wi-
leńskiej. —

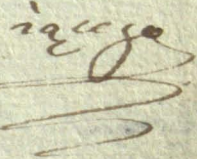
Ustnie i ozewiato proszony za Sekretarza
od JWw. I. X. Ignacego Kontryma Pradata
Kustosza Katedralnego wilen iako Prezyden-
ta Obrad generalnych Kapitulnych w Imie-
niu Przewoietney Kapituły, z Ludney, i Antonic-
go Kruszewskiego Kanonika Katedralnego wilen
z drugiey strony piszących iu do tego Dobrowol-
nego Arzędownego Dwónastoletniego na Dobra
Funduszu Kapitulnego Praszewioze z Tol-
walskiem w Powiecie Kobryńskim podione,
Kontraktu we Trzydziestu trzech punktach
zawastego d. opłaceniu co roku 15. Apryla v. s.
Arędy, włączając lata 1806, 1807. po 20,000.
Złch Polskich; a w latach Osmiu po 25,000.
Złch - w ostatnich zaś czterech latach po
30,000 Złch - 2. o pdaceniu Podatkow ia-
lic są teras. - 3. o dołożeniu wymiaru
kosztom Dzierżawcy. - 4. o wydatkach na
Sądy graniczne. - 5. o przeniesieniu i zabu-
dowaniu Wsiow. - 6. o Czeluży i reparacyi
Budowli Dworsney. 7. o powiększeniu

Pratut

Zmian

- zmian i zasarnie lasow. - 8; o Kommuunikacyi
 Kanatu z Muchawcem - 9; o Funduszach na
 zapomoge Włościan. 10; o Dyshach i stratach w Ju-
 tratach. - 11; o zamianie Wsi z Sądziadami. - 12;
 o Inwentarzu nowym. - 13; o nadziwach ori-
 mych i podawczych Sądziad. - 14; o Kommu-
 nicacyach do zamiany Szachowni, i kossu. - 15.
 o sposobie obierania wyznosow i Podatkow.
 16. o Moneti od Włościan. - 17. o Remanen-
 tach na Włościan. - 18. o nadużyciu Włościan.
 19. o Ubytku Włościan. - 20. o Pustoszach. - 21.
 o Użyciu Pensyony. - 22. o Propinacyi. - 23.
 o Pretensjach z Dzierżawy. - 24. o Pożarze. - 25.
 o Stomie kulowey i Tarty. - 26. o weryfikacyi.
 27. o Dzierżawie po smierci. - 28. o Łatoci
 Majątku. - 29. o Kwitach na Podatki. - 30. o Re-
 feluymey przeseny. - 31. o Rumacyi. - 32. o ob-
 bowiazkach dla Prządu. 33. o Sędze Spraw
 Włościanskich i o Ewiliby od Roku 1808.
 A przyła 23 v. s. powiatu białego a w Ro-
 ku 1820. A przyła 23 dnia v. s. konczy się ma-

Kumtor

iż

maiącego w Jk. Kanonikowi Kruszwolskiemu
od Przewietney Kapituły Wileń wydane go
podług prawa podpisuję się — Tomasz Kraf-
sowski Regent Killeli m.p.

Równie proszony Sekretar od Osob-woy i wy-
rażonych do tego Kontraktu Arędownego dwó-
nastoletniego na Dobra Praszewie z fol-
warskiem, służącego y wydane go podpisuję się.
Jan Malinowski D. S. D.

Katedry Wileńskij Przydziojicy